

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

Кафедра адміністративного права та процесу факультету № 1

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «**Адміністративна відповідальність**»
вибіркових компонент
освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

262 Правоохоронна діяльність (поліцейські)

Кам'янець-Подільський 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2023 № 7

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 1
Протокол від 16.08.2023р. № 8

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з юридичних дисциплін
Протокол від 29.08.2023 № 7

Розглянуто на засіданні кафедри адміністративного права та процесу
факультету № 1 (*протокол від 09.08.2023р № 17*)

Розробники:

Завідувач кафедри, д.ю.н., професор Салманова О.Ю, д.ф. Комзюк А.В.

Рецензенти:

1. Старший викладач кафедри філософії та суспільних наук Полтавського державного медичного університету кандидат юридичних наук Липій Є.А.
2. Професор кафедри правоохоронної діяльності та поліціїстики факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх справ, д.ю.н., доцент Попова С.М.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4 Загальна кількість годин – 120 Кількість тем – 10	26 Цивільна безпека 262 Правоохоронна діяльність перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Навчальний курс – 2 (денна) Семестр – 3 (денна) Види контролю: залік (денна)
Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:		
денна форма навчання		заочна форма навчання
Лекції – 20 годин; Семінарські заняття – 14 годин; Практичні заняття – 10 годин; Самостійна робота – 76 годин Індивідуальні завдання: Не передбачено навчальними планами.		Лекції – 4 години; Семінарські заняття – 4 годин; Практичні заняття – 4 години; Самостійна робота – 108 годин Індивідуальні завдання: Не передбачено навчальними планами.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Адміністративна відповідальність» є набуття курсантами (здобувачами вищої освіти) ґрунтовних знань з теорії адміністративної відповідальності, вивчення законодавства про адміністративні правопорушення та матеріалів юридичної практики, формування у них прикладних навиків та умінь застосовувати набуті знання у конкретній ситуації.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Адміністративна відповідальність» є надання курсантам (здобувачам вищої освіти) ґрунтовних знань з основних теоретико-правових положень про ознаки, принципи, особливості та правове регулювання адміністративної відповідальності, визначення та склад адміністративного правопорушення (проступку), систему та види адміністративних стягнень та загальні правила їх накладення; характеристику провадження в справах про адміністративні правопорушення,

його стадії та нормативно-правове врегулювання; розвиток у слухачів навичок самостійної творчої роботи при закріпленні теоретичних знань у ході вивчення курсу; закріплення навичок самостійного аналізу законодавства і правозастосовної практики.

Міждисциплінарні зв'язки: «Адміністративне право», «Основи адміністративно-юрисдикційної діяльності», «Проблеми кваліфікації адміністративних правопорушень».

Очікувані результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати: основні теоретико-правові положення інституту адміністративної відповідальності; законодавче регулювання адміністративної відповідальності в Україні; поняття, ознаки та склад адміністративного проступку; форми вини суб'єкта адміністративного проступку; характеристики юридичних складів окремих адміністративних правопорушень; поняття адміністративних стягнень та їх види; загальні правила та строки накладення адміністративних стягнень; особливості адміністративної відповідальності окремих категорій суб'єктів; адміністративно-юрисдикційні повноваження Національної поліції України та інших органів (посадових осіб) адміністративної юрисдикції; порядок здійснення провадження в справах про адміністративні правопорушення та заходів його забезпечення;

вміти: грамотно застосовувати понятійно-категоріальний апарат, нормативно-правову лексику і спеціальну термінологію; застосовувати Кодекс та інше законодавство України про адміністративні правопорушення в конкретних правових ситуаціях; тлумачити положення окремих його статей; кваліфікувати конкретні адміністративні правопорушення; аргументовано висловлювати власну правову позицію з використанням посилань на нормативні акти, судову практику, матеріали роз'яснювального характеру державних органів; визначати підвідомчість окремих адміністративних проступків; правильно застосовувати заходи забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення; складати відповідні адміністративно-процесуальні документи, зокрема, протокол про адміністративне правопорушення та постанову про накладення адміністративного стягнення.

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни	
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів правоохоронної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-1	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
	ЗК-2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
	ЗК-3	Здатність спілкуватися українською мовою як усно, так і письмово
	ЗК-4	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології
	ЗК-5	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
	ЗК-6	Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем
	ЗК-7	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації
	ЗК-8	Здатність приймати обґрунтовані рішення
	ЗК-9	Здатність працювати в команді
	ЗК-10	Здатність реалізовувати свої права як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
	ЗК-11	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК-1	Усвідомлення функцій держави, форм реалізації цих функцій, правових основ правоохоронної діяльності; дотримання основних принципів реалізації правоохоронної функції держави
	СК-2.	Здатність застосовувати законодавство України та спрямовувати свою діяльність у відповідності до вимог чинного законодавства (у тому числі антикорупційного)
	СК-4	Здатність оптимізувати методи й засоби забезпечення публічної безпеки і порядку

	СК-5	Здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживати заходи для їх усунення
	СК-8	Здатність і готовність особи забезпечувати захист конституційних прав і свобод у випадках будь-яких умисних дій фізичного, сексуального, психологічного чи економічного спрямування одного члена сім'ї по відношенню до іншого члена сім'ї, якщо ці дії порушують конституційні права і свободи члена сім'ї як людини та громадянина і наносять йому моральну шкоду, шкоду його фізичному чи психічному здоров'ю
	СК-9	Здатність і готовність особи здійснювати специфічну, виконавчо-розпорядчу, підзаконну, державно-владну діяльність поліції з організації та охорони публічного порядку, забезпечення публічної безпеки, попередження й припинення кримінальних та інших правопорушень
	СК-10	Здатність формувати комплекс практико-орієнтованих прийомів, необхідних для виконання функцій та реалізації повноважень співробітника поліції

3. Програма навчальної дисципліни

ТЕМА № 1. Правові засади адміністративної відповідальності

Предмет і завдання навчальної дисципліни «Адміністративна відповідальність та провадження в справах про адміністративні правопорушення», її співвідношення з предметом навчальної дисципліни «Адміністративне право і процес». Адміністративна відповідальність в системі юридичної відповідальності. Місце адміністративної відповідальності серед заходів адміністративного примусу. Поняття та ознаки адміністративної відповідальності. Принципи адміністративної відповідальності. Історія розвитку законодавства про адміністративну відповідальність. Правове регулювання адміністративної відповідальності у сучасний період. Кодекс України про адміністративні правопорушення, його структура. Повноваження органів місцевого самоврядування щодо прийняття рішень, за порушення яких передбачається адміністративна відповідальність. Чинність закону про

відповідальність за адміністративні правопорушення. Запобігання адміністративним правопорушенням.

ТЕМА № 2. Адміністративне правопорушення (проступок): поняття, ознаки, юридичний склад

Визначення поняття адміністративного правопорушення (проступку) в історичному аспекті. Ознаки адміністративного проступку. Відмежування адміністративних проступків від злочинів, кримінальних та дисциплінарних проступків.

Юридичний склад адміністративного проступку, його поняття, значення, структура. Поняття та види об'єкта проступку. Поняття та ознаки об'єктивної сторони проступку. Поняття та ознаки суб'єктивної сторони проступку. Поняття та форми вини. Поняття та види суб'єктів адміністративних проступків. Види складів адміністративних проступків.

Підстави та порядок звільнення від адміністративної відповідальності. Обставини, що виключають адміністративну відповідальність.

Особливості адміністративної відповідальності деяких спеціальних суб'єктів.

ТЕМА № 3. Система адміністративних правопорушень за об'єктом посягання

Адміністративні правопорушення в галузі охорони праці і здоров'я населення. Адміністративні правопорушення, що посягають на власність. Адміністративні правопорушення у сфері охорони природи, використання природних ресурсів, охорони культурної спадщини. Адміністративні правопорушення в промисловості, будівництві та у сфері використання паливно-енергетичних ресурсів. Адміністративні правопорушення у сільському господарстві. Порухення ветеринарно-санітарних правил. Адміністративні правопорушення на транспорті, в галузі шляхового господарства і зв'язку.

Адміністративні правопорушення в галузі житлових прав громадян, житлово-комунального господарства та благоустрою. Адміністративні правопорушення в галузі торгівлі, громадського харчування, сфері послуг, в галузі фінансів і підприємницькій діяльності. Адміністративні правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології та сертифікації.

Адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією. Військові адміністративні правопорушення. Адміністративні правопорушення, що посягають на громадський порядок і громадську безпеку. Адміністративні правопорушення, що посягають на встановлений порядок управління. Адміністративні правопорушення, що посягають на здійснення народного волевиявлення та встановлений порядок його забезпечення.

ТЕМА № 4. Система адміністративних стягнень, загальні правила та строки їх накладення

Мета та зміст адміністративних стягнень. Види адміністративних стягнень, їх характеристика. Основні і додаткові стягнення. Адміністративне

видворення за межі України іноземних громадян та осіб без громадянства за вчинення адміністративних правопорушень. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх.

Загальні правила накладення адміністративних стягнень. Обставини, що пом'якшують і обтяжують адміністративну відповідальність. Накладення адміністративних стягнень при вчиненні кількох адміністративних правопорушень. Покладення обов'язку відшкодувати шкоду, заподіяну адміністративним правопорушенням. Направлення для проходження програми для особи, що вчинила домашнє насильство чи насильство за ознакою статі. Сплата судового збору.

Порядок обчислення строків адміністративних стягнень. Строки накладення адміністративних стягнень. Погашення адміністративних стягнень.

ТЕМА № 5. Загальні положення провадження в справах про адміністративні правопорушення

Поняття, завдання, принципи і правове регулювання провадження в справах про адміністративні правопорушення. Обставини, що виключають провадження в справах про адміністративні правопорушення. Заходи забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення. Докази та доказування в справі про адміністративне правопорушення, їх поняття, джерела та оцінка.

ТЕМА № 6. Органи (посадові особи), уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення

Поняття адміністративної юрисдикції. Система органів, уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення. Розмежування компетенції органів, уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення. Порядок утворення колегіальних органів, уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення, правомочність їх засідань. Повноваження посадових осіб, які розглядають справи про адміністративні правопорушення.

Поняття та види підвідомчості справ про адміністративні правопорушення. Підвідомчість справ про адміністративні правопорушення адміністративним комісіям та виконавчим комітетам (виконавчим органам) сільських, селищних, міських рад. Підвідомчість справ про адміністративні правопорушення районним, районним у місті, міським чи міськрайонним судам (суддям), місцевим господарським та адміністративним судам, апеляційним судам та Верховному Суду. Підвідомчість справ про адміністративні правопорушення Національній поліції України. Підвідомчість справ про адміністративні правопорушення контрольно-наглядовим органам.

ТЕМА № 7. Правовий статус інших учасників провадження в справах про адміністративні правопорушення

Учасники провадження в справах про адміністративні правопорушення, їх правовий статус. Права та обов'язки особи, що притягується до

адміністративної відповідальності. Правовий статус свідків та потерпілих в справах про адміністративні правопорушення. Правовий статус законних представників та представників в справах про адміністративні правопорушення. Правовий статус захисника в справах про адміністративні правопорушення. Правовий статус експерта в справах про адміністративні правопорушення.

ТЕМА № 8. Стадії провадження в справах про адміністративні правопорушення (порушення справи про АПП, її розгляд та винесення рішення)

Поняття та види стадій провадження в справах про адміністративні правопорушення. Обов'язкові та факультативні стадії провадження в справах про АПП. Спрошене провадження в справах про АПП. Порушення справи і попереднє з'ясування її обставин. Кваліфікація адміністративних правопорушень. Зміст протоколу про адміністративне правопорушення і порядок його складення. Розгляд справи і винесення постанови. Зміст та види постанови по справі про адміністративне правопорушення.

ТЕМА № 9. Стадії провадження в справах про адміністративні правопорушення (оскарження постанови, виконання постанови про накладення адміністративного стягнення)

Оскарження постанови і перегляд справи. Суб'єкти оскарження постанови про накладення адміністративного стягнення. Строки оскарження постанови. Виконання постанови про накладення адміністративних стягнень. Суб'єкти виконання постанови про накладення адміністративного стягнення. Строки виконання постанови. Особливості провадження щодо виконання постанови про накладення попередження. Особливості провадження щодо виконання постанови про накладення попередження. Особливості провадження щодо виконання постанови про накладення штрафу. Особливості провадження щодо виконання постанови про накладення оплатного вилучення предмету. Особливості провадження щодо виконання постанови про накладення конфіскації предмету або грошей. Особливості провадження щодо виконання постанови про накладення позбавлення спеціального права та права займати певні посади та займатися певними видами діяльності. Особливості провадження щодо виконання постанови про накладення виправних робіт. Особливості провадження щодо виконання постанови про накладення громадських робіт. Особливості провадження щодо виконання постанови про накладення суспільно-корисних робіт. Особливості провадження щодо виконання постанови про накладення адміністративного арешту. Особливості провадження щодо виконання постанови про накладення арешту з утриманням на гауптвахті.

ТЕМА № 10. Адміністративна юрисдикція Національної поліції України

Правове регулювання діяльності Національної поліції України в сфері адміністративно-деліктних правовідносин. Особливості Національної поліції

України як суб'єкта, уповноваженого розглядати справи про адміністративні правопорушення.

Підвідомчість справ про адміністративні правопорушення Національній поліції України. Адміністративно-юрисдикційні повноваження поліції. Адміністративні стягнення, що накладаються працівниками поліції.

Повноваження органів та підрозділів НПУ щодо складення процесуальних документів в справах про АПП. Правові вимоги до протоколу про адміністративне правопорушення, який складається працівниками поліції. Випадки, коли протоколи про адміністративні правопорушення не складаються. Заходи забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення, які застосовуються поліцейськими. Протокольне оформлення поліцейськими адміністративного затримання, огляду та вилучення речей і документів. Види та зміст постанови уповноваженої особи поліції в справі про адміністративне правопорушення. Особливості винесення поліцією постанови про накладення адміністративних стягнень на місці вчинення правопорушення. Виконання постанов поліції про накладення адміністративних стягнень.

4. Структура навчальної дисципліни

4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр № 3							
Тема № 1: Правові засади адміністративної відповідальності	10	2	0	0	0	8	залік
Тема № 2: Адміністративне правопорушення (проступок): поняття, ознаки, юридичний склад	10	2	2	0	0	6	
Тема № 3: Система адміністративних правопорушень за об’єктом посягання	14	2	2	2	0	8	

Тема № 4: Система адміністративних стягнень, загальні правила та строки їх накладення	12	2	2	0	0	8	
Тема № 5: Загальні положення провадження в справах про адміністративні правопорушення	12	2	2	0	0	8	
Тема № 6: Органи (посадові особи), уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення	10	2	2	0	0	6	
Тема № 7. Правовий статус інших учасників провадження в справах про адміністративні правопорушення	10	2	0	0	0	8	
Тема № 8: Стадії провадження в справах про адміністративні правопорушення (порушення справи про АПП, її розгляд та винесення рішення)	14	2	2	2	0	8	
ТЕМА № 9. Стадії провадження в справах про адміністративні правопорушення (оскарження постанови, виконання постанови про накладення адміністративного стягнення)	12	2	0	2	0	8	
Тема № 10: Адміністративна юрисдикція Національної поліції України	16	2	2	4	0	8	
Разом	120	20	14	10	0	76	

4.1.2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (заочна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр № 5							
Тема № 1: Правові засади адміністративної відповідальності	10	0	0	0	0	10	залік
Тема № 2: Адміністративне правопорушення (проступок): поняття, ознаки, юридичний склад	10	2	0	0	0	8	
Тема № 3: Система адміністративних правопорушень за об’єктом посягання	14	0	0	0	0	14	
Тема № 4: Система адміністративних стягнень, загальні правила та строки їх накладення	12	0	2	0	0	10	
Тема № 5: Загальні положення провадження в справах про адміністративні правопорушення	12	2	2	0	0	8	
Тема № 6: Органи (посадові особи), уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення	10	0	0	0	0	10	
Тема № 7. Правовий статус інших учасників провадження в справах про адміністративні правопорушення	10	0	0	0	0	10	
Тема № 8: Стадії провадження в справах про адміністративні правопорушення (порушення справи про АПП, її розгляд та винесення рішення)	14	0	0	0	0	14	
ТЕМА № 9. Стадії провадження в справах про адміністративні	12	0	0	0	0	12	

правопорушення (оскарження постанови, виконання постанови про накладення адміністративного стягнення)							
Тема № 10: Адміністративна юрисдикція Національної поліції України	16	0	0	4	0	12	
Разом	120	4	4	4	0	108	

4.1.3. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Перелік питань до тем навчальної дисципліни		Література:
Тема № 1: Правові засади адміністративної відповідальності		
	1. Підготуйте доповідь за темою: «Історія розвитку законодавства про адміністративну відповідальність». 2. Сформулюйте поняття адміністративної відповідальності та визначте її співвідношення з іншими видами юридичної відповідальності. 3. Визначте у чому полягають предмет і завдання навчальної дисципліни «Адміністративна відповідальність та провадження в справах про адміністративні правопорушення»?	Основна: [3, С. 355-367; 7, С. 4-20; 6, С. 25-47; допоміжна: 3; 4; 8; НПА: 4; 5; 17].
Тема № 2: Адміністративне правопорушення (проступок): поняття, ознаки, юридичний склад		
	1. Визначення поняття адміністративного правопорушення (проступку) в історичному аспекті. 2. Відмежування адміністративних проступків від злочинів, кримінальних та дисциплінарних проступків. 3. Визначте види складів адміністративних правопорушень. 4. Підстави та порядок звільнення від адміністративної відповідальності. 5. Обставини, що виключають адміністративну відповідальність.	Основна: [3, С. 355-380; 7, С. 21-40; 6, С. 25-47; допоміжна: 3; 4; 8; НПА: 4; 5; 17].
Тема № 3: Система адміністративних правопорушень за об'єктом посягання		
	1. Визначте загальну характеристику адміністративних правопорушень в галузі охорони праці і здоров'я населення. 2. Визначте загальну характеристику адміністративних правопорушень на транспорті, в галузі шляхового	Основна: [3, С. 355-380; 7, С. 21-40; 6, С. 25-47; допоміжна: 3; 4; 8; НПА: 4; 5; 17].

<p>господарства і зв'язку.</p> <p>3. Визначте загальну характеристику адміністративних правопорушень в галузі торгівлі, громадського харчування, сфері послуг,</p> <p>4. Визначте загальну характеристику адміністративних правопорушень що посягають на громадський порядок і громадську безпеку.</p>	
<p>Тема № 4: Система адміністративних стягнень, загальні правила та строки їх накладення</p>	
<p>1. Мета та зміст адміністративних стягнень.</p> <p>2. Види адміністративних стягнень.</p> <p>3. Основні і додаткові стягнення.</p> <p>4. Порядок обчислення строків адміністративних стягнень.</p> <p>5. Строки накладення адміністративних стягнень.</p> <p>6. Погашення адміністративних стягнень.</p> <p>7. Загальні правила накладення адміністративних стягнень.</p>	<p>Основна: [3, С. 355-380; 7, С. 42-53; 6, С. 38-51; допоміжна: 3; 4; НПА: 4; 5; 17].</p>
<p>Тема № 5: Загальні положення провадження в справах про адміністративні правопорушення</p>	
<p>1. Правові засади провадження в справах про АПП.</p> <p>2. Обставини, що виключають провадження в справах про адміністративні правопорушення.</p> <p>3. Заходи забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення.</p> <p>4. Проблеми забезпечення прав, свобод і законних інтересів громадян та юридичних осіб під час їх застосування.</p>	<p>Основна: [3, С. 355-380; 7, С. 42-53; 6, С. 38-51; допоміжна: 3; 4; НПА: 9; 11; 21].</p>
<p>Тема № 6: Органи, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення</p>	
<p>1. Підвідомчість справ про адміністративні правопорушення адміністративним комісіям та виконавчим комітетам (виконавчим органам) сільських, селищних, міських рад.</p> <p>2. Підвідомчість справ про адміністративні правопорушення Районним, районним у місті, міським чи міськрайонним судам (суддям), місцевим господарським та адміністративним судам, апеляційним судам та Верховному Суду.</p> <p>3. Підвідомчість справ про адміністративні правопорушення Національній поліції України.</p> <p>4. Підвідомчість справ про адміністративні правопорушення контрольно-наглядовим органам. Правовий статус учасників провадження в справах про АПП.</p>	<p>Основна: [3, С. 355-380; 7, С. 42-53; 6, С. 38-51; допоміжна: 3; 4; НПА: 4; 5; 17].</p>

Тема № 7: Правовий статус інших учасників провадження в справах про адміністративні правопорушення		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Права та обов'язки особи, що притягується до адміністративної відповідальності. 2. Правовий статус свідків та потерпілих в справах про адміністративні правопорушення. 3. Правовий статус законних представників та представників в справах про адміністративні правопорушення. 4. Правовий статус захисника та експерта в справах про адміністративні правопорушення. 	<p>Основна: [3, С. 355-380; 7, С. 42-53; 6, С. 38-51; допоміжна: 3; 4; НПА: 9; 11; 21].</p>
Тема № 8. Стадії провадження в справах про адміністративні правопорушення (порушення справи про АПП, її розгляд та винесення вішення)		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Визначте поняття та види стадій провадження в справах про адміністративні правопорушення. 2. Порушення справи і попереднє з'ясування її обставин. 3. Розгляд справи і винесення постанови. 4. Джерела доказів у провадження в справах про АПП. 5. Види постанов в справах про АПП. 	<p>Основна: [3, С. 355-380; 7, С. 42-53; 6, С. 38-51; допоміжна: 3; 4; 8 НПА: 9; 11; 21; 33-36].</p>
Тема № 9. Стадії провадження в справах про адміністративні правопорушення (оскарження постанови, виконання постанови про накладення адміністративного стягнення)		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Оскарження постанови і перегляд справи. 2. Виконання постанов про накладення адміністративних стягнень. 3. Особливості провадження щодо накладення окремих видів адміністративних стягнень. 	<p>Основна: [3, С. 355-380; 7, С. 42-53; 6, С. 38-51; допоміжна: 3; 4; НПА: 9; 11; 21].</p>
Тема № 10. Адміністративна юрисдикція Національної поліції України		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Правове регулювання діяльності Національної поліції України в сфері адміністративно-деліктних правовідносин. 2. Особливості Національної поліції України як суб'єкта, уповноваженого розглядати справи про адміністративні правопорушення. 3. Підвідомчість справ про адміністративні правопорушення Національній поліції України. 4. Адміністративно-юрисдикційні повноваження поліції. <p>Адміністративні стягнення, що накладаються працівниками поліції.</p>	<p>Основна: [3; 5; 6, С. 38-51; 7; допоміжна: 3; 4; 6; 8; НПА: 1; 3; 8; 20; 21; 31-401].</p>

5. Індивідуальні завдання

5.1.1. Теми наукових доповідей

(реферати не передбачено навчальними планами)

1. Поняття, принципи та правове регулювання адміністративної відповідальності, її місце в системі юридичної відповідальності.
2. Історія розвитку законодавства про адміністративну відповідальність. Правове регулювання адміністративної відповідальності у сучасний період.
3. Законодавство України про адміністративні правопорушення, структура КУпАП. Повноваження органів місцевого самоврядування щодо прийняття рішень, за порушення яких передбачається адміністративна відповідальність.
4. Визначення поняття адміністративного правопорушення (проступку) в історичному аспекті. Поняття та знаки адміністративного проступку.
5. Відмежування адміністративних проступків від злочинів, кримінальних та дисциплінарних проступків.
6. Поняття, значення та структура юридичного складу адміністративного проступку, його види.
7. Підстави та порядок звільнення від адміністративної відповідальності. Обставини, що виключають адміністративну відповідальність.
8. Особливості притягнення до адміністративної відповідальності осіб, на яких розповсюджується дія дисциплінарних статутів та положень про дисципліну.
9. Особливості притягнення до адміністративної відповідальності неповнолітніх.
10. Мета та поняття адміністративних стягнень. Їх види.
11. Основні і додаткові стягнення, їх характеристика.
12. Адміністративне видворення за межі України іноземних громадян та осіб без громадянства за вчинення адміністративних правопорушень.
13. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх, їх характеристика.
14. Загальні правила накладення адміністративних стягнень.
15. Обставини, що пом'якшують і обтяжують адміністративну відповідальність.
16. Накладення адміністративних стягнень при вчиненні кількох адміністративних правопорушень.
17. Покладення обов'язку відшкодувати шкоду, заподіяну адміністративним правопорушенням. Направлення для проходження програми для особи, що вчинила домашнє насильство чи насильство за ознакою статі. Сплата судового збору.
18. Порядок обчислення строків адміністративних стягнень. Строки накладення адміністративних стягнень. Погашення адміністративних стягнень.
19. Порушення справи та попереднє з'ясування всіх його обставин.
20. Розгляд справи та винесення постанови.
21. Оскарження постанови і перегляд справи.

22. Виконання постанов про накладення адміністративних стягнень.
23. Правове регулювання діяльності Національної поліції України в сфері адміністративно-деліктних правовідносин.
24. Особливості Національної поліції України як суб'єкта, уповноваженого розглядати справи про адміністративні правопорушення.
25. Підвідомчість справ про адміністративні правопорушення Національній поліції України. Адміністративно-юрисдикційні повноваження поліції.
26. Адміністративні стягнення, що накладаються працівниками поліції.
27. Правове регулювання повноважень органів та підрозділів НПУ щодо складення процесуальних документів в справах про АПП.
28. Випадки, коли протоколи про адміністративні правопорушення не складаються.
29. Протокольне оформлення поліцейськими адміністративного затримання, огляду та вилучення речей і документів.
30. Особливості винесення поліцією постанови про накладення адміністративних стягнень на місці вчинення правопорушення.

5.1.2. Теми курсових робіт

(Навчальними планами не передбачено)

5.1.3. Теми індивідуальних завдань

(Навчальними планами не передбачені теми наукових робіт)

1. Надати загальну характеристику адміністративних правопорушень в галузі охорони праці і здоров'я населення.
2. Надати загальну характеристику адміністративних правопорушень, що посягають на власність.
3. Надати загальну характеристику адміністративних правопорушень у сфері охорони природи, використання природних ресурсів, охорони культурної спадщини.
4. Надати загальну характеристику адміністративних правопорушень в промисловості, будівництві та у сфері використання паливно-енергетичних ресурсів.
5. Надати загальну характеристику адміністративних правопорушень у сільському господарстві.
6. Надати загальну характеристику адміністративних порушень ветеринарно-санітарних правил.
7. Надати загальну характеристику адміністративних правопорушень на транспорті, в галузі шляхового господарства і зв'язку.
8. Надати загальну характеристику адміністративних правопорушень в галузі житлових прав громадян, житлово-комунального господарства та благоустрою.
9. Надати загальну характеристику адміністративних правопорушень в галузі торгівлі, громадського харчування, сфері послуг, в галузі фінансів і підприємницькій діяльності.

10. Надати загальну характеристику адміністративних правопорушень в галузі стандартизації, якості продукції, метрології та сертифікації.

11. Надати загальну характеристику адміністративних правопорушень, пов'язаних з корупцією.

12. Надати загальну характеристику військових адміністративних правопорушень.

13. Надати загальну характеристику адміністративних правопорушень, що посягають на громадський порядок і громадську безпеку.

14. Надати загальну характеристику адміністративних правопорушень, що посягають на встановлений порядок управління.

15. Надати загальну характеристику адміністративних правопорушень, що посягають на здійснення народного волевиявлення та встановлений порядок його забезпечення.

16. Визначити юридичний склад статті 44-1 КУпАП (ухилення від медичного огляду особи, хворої на наркоманію).

17. Надати загальну характеристику адміністративних правопорушень, що посягають на власність.

18. Визначити юридичний склад статті 45 КУпАП (ухилення від обстеження і лікування осіб, хворих на венхворобу).

19. Надати загальну характеристику адміністративних правопорушень на транспорті, в галузі шляхового господарства і зв'язку. Визначте склад статті 124 КУпАП.

20. Надати загальну характеристику адміністративних правопорушень в галузі житлових прав громадян, житлово-комунального господарства та благоустрою. Визначте склад статті 154 КУпАП.

21. Надати загальну характеристику військових адміністративних правопорушень. Визначте склад статті 172-19 КУпАП (порушення правил поведінки зі зброєю військовослужбовцями).

22. Надати загальну характеристику військових адміністративних правопорушень. Визначте склад статті 172-20 КУпАП (розпивання алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вживання наркотичних засобів... військовослужбовцями).

23. Надати загальну характеристику адміністративних правопорушень, що посягають на громадський порядок і громадську безпеку. Визначте склад статті 173-2 КУпАП (вчинення домашнього насильства).

24. Надати загальну характеристику адміністративних правопорушень, що посягають на громадський порядок і громадську безпеку. Визначте склад статті 173-4 КУпАП (булінг учасників освітнього процесу).

25. Надати загальну характеристику адміністративних правопорушень, що посягають на встановлений порядок управління. Визначте склад статті 183-1 КУпАП (несплата аліментів).

26. Визначити особливості накладення, оскарження та виконання адміністративних стягнень у вигляді попередження.

27. Визначити особливості накладення, оскарження та виконання адміністративних стягнень у вигляді штрафу.

28. Визначити особливості накладення, оскарження та виконання адміністративних стягнень у вигляді оплатного вилучення предмету, що став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення.

29. Визначити особливості накладення, оскарження та виконання адміністративних стягнень у вигляді конфіскації предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення.

30. Визначити особливості накладення, оскарження та виконання адміністративних стягнень у вигляді позбавлення спеціального права, наданого даному громадянину.

31. Визначити особливості накладення, оскарження та виконання адміністративних стягнень у вигляді громадських робіт.

32. Визначити особливості накладення, оскарження та виконання адміністративних стягнень у вигляді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю

33. Визначити особливості накладення, оскарження та виконання адміністративних стягнень у вигляді виправних робіт.

34. Визначити особливості накладення, оскарження та виконання адміністративних стягнень у вигляді суспільно-корисних робіт.

35. Визначити особливості накладення, оскарження та виконання адміністративних стягнень у вигляді адміністративного арешту.

36. Визначити особливості накладення, оскарження та виконання адміністративних стягнень у вигляді арешту з утриманням на гауптвахті.

37. Визначити особливості Національної поліції України як суб'єкта, уповноваженого розглядати справи про адміністративні правопорушення.

38. Визначити повноваження органів та підрозділів Національної поліції України щодо складення процесуальних документів в справах про АПП.

39. Проаналізувати систему заходів забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення, які застосовуються поліцейськими.

40. Визначити протокольне оформлення поліцейськими адміністративного затримання, огляду та вилучення речей і документів.

41. Визначити особливості винесення поліцією постанови про накладення адміністративних стягнень на місці вчинення правопорушення.

6. Методи навчання

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни «Адміністративна відповідальність» проводяться у вигляді лекційних, семінарських та практичних занять за допомогою наступних методів навчання, які використовуються у вищій школі: пояснювально-ілюстративний; метод відтворення; метод проблемного викладу, дедуктивний, дискусійний методи тощо.

Лекційні заняття проводяться у класичній формі із застосуванням мультимедійних презентацій. Семінарські заняття передбачають теоретичний

розгляд, обговорення навчальних та проблемних питань за темою, вирішення тематичних задач, проведення аудиторного контролю, заслуховування доповідей (виступів) по актуальним питанням теми заняття тощо. Практичні заняття передбачають виконання квізів та вирішення кейсів, під час проведення практичних занять можуть використовуватися ділові ігри, моделювання практичних ситуацій, бінарні заняття за участю практичних працівників Національної поліції України тощо.

Самостійна робота є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом курсантом (здобувачем) у час, вільний від аудиторних навчальних занять, яка складається з опрацювання конспекту або повнотекстових лекцій, відеолекцій, змісту нормативно-правових актів, підготовки до семінарських та практичних занять, самостійного освоєння навчального матеріалу по окремим темам, щодо яких не передбачені аудиторні заняття, ознайомлення з нормативними актами та рекомендованою літературою, а також самостійне виконання індивідуальних завдань, передбачених цією програмою.

Індивідуальна робота курсанта забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення навчальної дисципліни: підручників, навчальних та навчально-методичних посібників та матеріалів, методичних рекомендацій тощо. Для самостійної роботи слухачеві також рекомендується відповідна наукова та фахова монографічна та періодична література.

7. Перелік питань, що виносяться на залік (5 семестр):

1. Поняття, ознаки та правове регулювання адміністративної відповідальності.
2. Місце адміністративної відповідальності серед заходів адміністративного примусу.
3. Поняття та принципи адміністративної відповідальності.
4. Законодавство України про адміністративні правопорушення, структура КУпАП.
5. Повноваження органів місцевого самоврядування щодо прийняття рішень, за порушення яких передбачається адміністративна відповідальність.
6. Чинність закону про відповідальність за адміністративні правопорушення. Запобігання адміністративним правопорушенням.
7. Поняття та знаки адміністративного проступку.
8. Відмежування адміністративних проступків від злочинів, кримінальних та дисциплінарних проступків.
9. Юридичний склад адміністративного проступку, його поняття, значення, структура.
10. Юридичний склад адміністративного правопорушення, поняття та види об'єкта проступку.
11. Юридичний склад адміністративного правопорушення, поняття та ознаки об'єктивної сторони проступку.
12. Юридичний склад адміністративного правопорушення, поняття та

ознаки суб'єктивної сторони проступку.

13. Юридичний склад адміністративного правопорушення, поняття та форми вини.

14. Юридичний склад адміністративного правопорушення, поняття та види суб'єктів адміністративних проступків.

15. Поняття та види складів адміністративних проступків.

16. Підстави та порядок звільнення від адміністративної відповідальності.

17. Обставини, що виключають адміністративну відповідальність.

18. Випадки заміни адміністративних стягнень іншими заходами юридичної відповідальності.

19. Особливості адміністративної відповідальності посадових осіб, іноземців або осіб без громадянства.

20. Особливості притягнення до адміністративної відповідальності осіб, на яких розповсюджується дія дисциплінарних статутів та положень про дисципліну.

21. Особливості притягнення до адміністративної відповідальності неповнолітніх.

22. Визначення адміністративних стягнень та мета їх застосування.

23. Поняття та види основних адміністративних стягнень, їх характеристика.

24. Поняття та види додаткових адміністративних стягнень, їх характеристика.

25. Адміністративне видворення за межі України іноземних громадян та осіб без громадянства за вчинення адміністративних правопорушень.

26. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх.

27. Загальні правила накладення адміністративних стягнень.

28. Обставини, що пом'якшують адміністративну відповідальність.

29. Обставини, що обтяжують адміністративну відповідальність.

30. Правила накладення адміністративних стягнень при вчиненні кількох адміністративних правопорушень.

31. Правила відшкодування шкоди, заподіяної адміністративним правопорушенням.

32. Порядок обчислення строків адміністративних стягнень.

33. Строки накладення адміністративних стягнень.

34. Поняття та строки погашення адміністративних стягнень.

35. Поняття адміністративної юрисдикції, система органів адміністративної юрисдикції.

36. Система органів, уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення, розмежування їх компетенції.

37. Порядок утворення колегіальних органів, уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення, правомочність їх засідань.

38. Повноваження посадових осіб, які розглядають справи про адміністративні правопорушення.

39. Поняття та види підвідомчості справ про адміністративні правопорушення.

40. Підвідомчість справ про адміністративні правопорушення адміністративним комісіям та виконавчим комітетам (виконавчим органам) сільських, селищних, міських рад.
41. Підвідомчість справ про адміністративні правопорушення районним, районним у місті, міським чи міськрайонним судам (суддям).
42. Підвідомчість справ про адміністративні правопорушення Національній поліції України.
43. Підвідомчість справ про адміністративні правопорушення контрольно-наглядовим органам.
44. Поняття та завдання провадження в справах про адміністративні правопорушення.
45. Правове регулювання та принципи провадження в справах про адміністративні правопорушення.
46. Обставини, що виключають провадження в справах про адміністративні правопорушення.
47. Заходи забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення.
48. Правове регулювання та види заходів забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення.
49. Поняття, правове регулювання та строки адміністративного затримання.
50. Поняття, види та порядок застосування огляду.
51. Порядок проведення вилучення предметів та документів в справах про адміністративні правопорушення.
52. Докази в справі про адміністративне правопорушення, їх поняття, джерела та оцінка.
53. Учасники провадження в справах про адміністративні правопорушення, їх правовий статус.
54. Поняття та види стадій провадження в справах про адміністративні правопорушення.
55. Порушення справи і попереднє з'ясування обставин справи про адміністративне правопорушення.
56. Кваліфікація адміністративних правопорушень.
57. Зміст протоколу про адміністративне правопорушення і порядок його складення.
58. Розгляд справи про адміністративне правопорушення і винесення постанови.
59. Зміст та правове регулювання постанови по справі про адміністративне правопорушення.
60. Види постанов в справах про адміністративні правопорушення.
61. Порядок та строки оскарження постанови по справі про адміністративне правопорушення.
62. Виконання постанов про накладення адміністративних стягнень.
63. Правове регулювання діяльності Національної поліції України в сфері адміністративно-деліктних правовідносин.
64. Особливості діяльності Національної поліції України як суб'єкта,

уповноваженого розглядати справи про адміністративні правопорушення.

65. Підвідомчість справ про адміністративні правопорушення Національній поліції України.

66. Адміністративно-юрисдикційні повноваження поліції.

67. Адміністративні стягнення, що накладаються працівниками поліції.

68. Повноваження органів та підрозділів НПУ щодо складення процесуальних документів в справах про АПП.

69. Правові вимоги до протоколу про адміністративне правопорушення, який складається працівниками поліції.

70. Випадки, коли протоколи про адміністративні правопорушення не складаються.

71. Заходи забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення, які застосовуються поліцейськими.

72. Протокольне оформлення поліцейськими адміністративного затримання, огляду та вилучення речей і документів.

73. Види та зміст постанови уповноваженої особи поліції в справі про адміністративне правопорушення.

74. Особливості винесення поліцією постанови про накладення адміністративних стягнень на місці вчинення правопорушення.

75. Виконання постанов поліції про накладення адміністративних стягнень.

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів

Контрольні заходи оцінювання результатів навчання включають в себе поточний та підсумковий контроль.

Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути екзамени (комплексні екзамени); тести; наскрізні проєкти; командні проєкти; аналітичні звіти, реферати, есе; розрахункові та розрахунково-графічні роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; завдання на лабораторному обладнанні, тренажорах, реальних об'єктах тощо; інші види індивідуальних та групових завдань.

Поточний контроль. До форм поточного контролю належить оцінювання:

- Рівня знань під час семінарських, практичних, лабораторних занять;
- Якості виконання самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських, практичних та лабораторних занять і має на меті перевірку набутих здобувачем вищої освіти (далі - здобувач) знань, умінь та інших компетентностей з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну роботу виставляються в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання

(«відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів враховуються такі види робіт: навчальні заняття (семінарські, практичні, тощо); самостійна робота (виконання домашніх завдань, ведення конспектів першоджерел, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); виконання тестів, вирішення кейсів. Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Здобувач, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт **10**.

$$\begin{array}{l} \text{Загальна} \\ \text{кількість балів} \\ \text{(перед} \\ \text{підсумковим} \\ \text{контролем)} \end{array} = \left(\begin{array}{l} \text{Результат} \\ \text{навчальних} \\ \text{занять} \\ \text{за семестр} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Результат} \\ \text{самостійної} \\ \text{роботи за} \\ \text{семестр} \end{array} \right) / 2) * 10$$

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках здобувачів, залікових книжках. **Присутність здобувачів на проведенні підсумкового контролю (заліку) обов'язкова.** Якщо здобувач вищої освіти не з'явився на підсумковий контроль (залік), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (залік) оцінюється за національною шкалою. Для переводу результатів, набраних на підсумковому контролі, з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (екзамені, заліку), які використовуються при розрахунку успішності здобувачів, становить **50**.

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру, та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку).

$$\begin{array}{l} \text{Підсумкові бали} \\ \text{навчальної} \\ \text{дисципліни} \end{array} = \begin{array}{l} \text{Загальна кількість} \\ \text{балів (перед} \\ \text{підсумковим} \\ \text{контролем)} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Кількість балів за} \\ \text{підсумковим} \\ \text{контролем} \end{array}$$

Здобувач вищої освіти, який під час складання підсумкового контролю (заліку) отримав незадовільну оцінку, складає його повторно. Повторне складання підсумкового заліку допускається не більше двох разів з навчальної дисципліни: один раз – викладачеві, а другий – комісії, до складу якої входить керівник відповідної кафедри та 2-3 науково-педагогічних працівники.

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
			Оцінка	Пояснення
12	97-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
11	94-96			
10	90-93			
9	85-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального , робота з двома-трьома незначними помилками.
8	80-84			
7	75-79		C	«Добре» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками , робота з декількома незначними помилками або з однією–двома значними помилками.
6	70-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу освоєний неповністю , але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань містять помилки , робота з трьома значними помилками.
5	65-69			

4	60-64		Е	«Достатньо» – теоретичний зміст курсу освоєний частково , деякі практичні навички роботи не сформовані , частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана , або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального , робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки.
3	40-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу освоєний частково , необхідні практичні навички роботи не сформовані , більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано , або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
2	21-39			
1	1-20		F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не освоєно , необхідні практичні навички роботи не сформовані , всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки , додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

10. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в інтернеті

1. Конституція України [Текст]: зі змінами та доповненнями : [прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р.] //Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст.141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Кодекс адміністративного судочинства України : Закон України : від 6 лип. 2005 р. № 2747-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 35–36, 37. – Ст. 446. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Кодекс України від 07.12.1984 № 8073. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
4. Митний кодекс України: Кодекс від 13.03.2012 № 4495-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
5. Міжнародний пакт про громадянські й політичні права [Електронний ресурс]: міжнародно-правовий документ прийнятий Генеральною Асамблеєю ООН 16 грудня 1966 року № A/RES/2200 A (XXI) //

Офіційний веб-сайт верховної ради України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043

6. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України : від 23 лют. 2006 р. № 3477-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 30. – Ст. 260. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15>

7. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 лип. 2012 р. // Офіційний вісник України. – 2012. – № 62. – Ст. 2509. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>

8. Про безоплатну правову допомогу : Закон України : від 2 черв. 2011 р. № 3460-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 51. – Ст. 577. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17>

9. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Верховна Рада України; Закон від 08.07.2011 № 3671-VI // Відомості Верховної Ради України від 20.04.2012 — 2012 р., № 16, стор. 702, стаття 146. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3671-17>

10. Про виконавче провадження : Закон України : від 2 червня 2016 року № 1404-VIII // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 30, ст.542. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19>

11. Про військовий обов'язок і військову службу: Закон України Закон від 25.03.1992 № 2232-XII // : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12>

12. Про гарантії держави щодо виконання судових рішень : Закон України : від 5 черв. 2013 р. // Офіційний вісник України. – 2013. – № 17. – Ст. 1919. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/4901-17>

13. Про громадські об'єднання: Верховна Рада України; Закон від 22.03.2012 № 4572-VI // Відомості Верховної Ради України від 04.01.2013 — 2013 р., № 1, стор. 2, стаття 1. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>

14. Про державний кордон України [Текст]: зі змінами та доповненнями: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 27. - Ст.384. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1777-12>

15. Про державну службу : Закон України від 10 груд. 2015 р. № 889-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 4. – Ст. 43. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19>

16. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII // URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>

17. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 № 393/96-ВР. // URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80>

18. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 24. – Ст. 170. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>

19. Про місцеві державні адміністрації : Закон України : від 9 квіт. 1999 р. № 586-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 20-21. – Ст. 3190. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14>

20. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>

21. Про Дисциплінарний статут Національної поліції України: Закон України від 15 березня 2018 р. № 2337-VIII // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2337-19#Text>
22. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : закон від 22.09.2011 № 3773-VI. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17>
23. Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні: Закон України від 11.12.2003 № 1382-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, № 15, ст.232. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1382-15>
24. Про Службу безпеки України [Текст]: зі змінами та доповненнями: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 27. - Ст.382. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12>
25. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 33. – Ст. 175. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14>
26. Про статус депутатів місцевих рад: Верховна Рада України; Закон від 11.07.2002 № 93-IV // Відомості Верховної Ради України від 04.10.2002 — 2002 р., № 40, стаття 290. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93-15>
27. Про статус народного депутата України: Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 3. – Ст. 18. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2790-12>
28. Про судовий збір : Закон України від 8 лип. 2011 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 14. – Ст. 87. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3674-17>
29. Про судоустрій і статус суддів : Закон України : від 2 червня. 2016 р. № 1402-VIII // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 31, ст.545// URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2453-17>
30. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону: Закон України від 22.06.2000 № 1835-III // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1835-14>
31. Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення: Закон України від 22.09.2005 № 2899-IV. // URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2899-15>
32. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції: Наказ МВС України від 06.11.2015 № 1376. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15>
33. Про затвердження Інструкції про примусове повернення і примусове видворення з України іноземців та осіб без громадянства: Наказ МВС України, Адміністрації державної прикордонної служби України, СБ України від 23.04.2012 № 353/271/150 // URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0806-12>.
34. Про затвердження Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів: Постанова Кабінету Міністрів України від 06.05.2000 № 770 // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/770-2000-%D0%BF>

35. Про затвердження Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.1992 № 731 // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/731-92-%D0%BF>

36. Про затвердження Положення про Єдину базу даних електронних адрес, номерів факсів (телефаксів) суб'єктів владних повноважень : постанова Кабінету Міністрів України : від 5 січ. 2011 р № 5 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 2 – Ст. 102. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5-2011-%D0%BF>

37. Про затвердження Положення про Міністерство юстиції України / Кабінет Міністрів України; Постанова, Положення від 02.07.2014 № 228.// Офіційний вісник України від 15.07.2014 — 2014 р., № 54, стор. 88, стаття 1455, код акту 73125/2014. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-2014-%D0%BF>

38. Про затвердження таблиць невеликих, великих та особливо великих розмірів наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, які знаходяться у незаконному обігу: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 01.08.2000 № 188 // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0512-00>

39. Про затвердження Порядку розгляду звернень та організації проведення особистого прийому громадян в органах та підрозділах Національної поліції України: Наказ МВС України від 15.11.2017 № 930. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1493-17#Text>

Основна література:

40. Судові, правоохоронні, контрольно-наглядові та правозахисні органи України : підручник / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Гусарова С.М.; [С.М. Гусаров, О.Ю. Салманова, А.Т. Комзюк та ін.]. – Харків, 2020. – 512 с.

41. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с. URL: // <http://sipl.com.ua/wp-content/uploads/2020.pdf>

42. Адміністративна діяльність органів поліції України : підручник / за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. В. В. Сокурєнка ; [О. І. Безпалова, О. В. Джафарова, В. А. Троян та ін. ; передм. В. В. Сокурєнка] ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків: ХНУВС, 2017. – 432 с. // URL: <file:///Users/elena/Desktop/MnuQRfpcr-NrWRZf3sUMKVM06z0IDZpi.pdf>

43. Адміністративна діяльність поліції у питаннях та відповідях : навчальний посібник / [О. М. Бандурка, О. І. Безпалова, О.В. Джафарова та ін.] ; за заг. ред. О. М. Бандурки ;МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. — Харків: ХНУВС, 2017. — 242 с.

44. Загальне адміністративне право : підручник / І.С. Гриценко, Р.С. Мельник, А.А. Пухтецька та ін.; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - Київ : Юрінком Інтер, 2017. - 566 с.

45. Юридична відповідальність за корупційні правопорушення : підручник / В.Я. Настюк, О.Ю. Синявська, В.В. Мартиновський та ін.; за заг. ред. В.Я. Настюка. - Харків : Право, 2019. - 510 с.

46. Адміністративне право : посібник для підгот. до іспиту / Ю.П. Битяк, В.М. Гаращук, В.В. Зуй та ін.— Харків : Право, 2016.— 144 с.

Допоміжна література:

47. Гусаров С. М., Комзюк А. Т., Салманова О. Ю. Деякі актуальні проблеми реформування інституту адміністративної відповідальності. Форум права: електрон. наук. фахове вид. 2017. № 5. С. 112–119. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2017_5_17.pdf

48. Комзюк, А. Т. Адміністративна відповідальність юридичних осіб: деякі проблеми правового регулювання / А. Т. Комзюк, Є. А. Липій // Право і безпека. – 2017. – № 2 (65). – С. 34–38.

49. Салманова, О. Ю. Правові акти в управлінській діяльності Національної поліції України : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / О. Ю. Салманова; МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. - Харків, 2016. 40 с.

50. Закон України «Про Національну поліцію»: наук.-практ. комент / [О.І. Безпалова, К.Ю. Мельник, О. О. Юхно та ін.], за заг. ред. В.В. Сокурєнка ; МВС України, Харків. Нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2016. – 408 с.

51. Законодавче забезпечення правоохоронної діяльності : навч. посіб. / за заг. ред. В. В. Сокурєнка. – Харків : Стильна типографія, 2017. – 1164 с. – (до 100-річчя підготовки охоронців правопорядку у Харкові).

52. Актуальні проблеми адміністративно-правового регулювання діяльності Національної поліції України» (Гусаров С. М., Салманова О. Ю., Комзюк А. Т., Музичук О. М., Казанчук І. Д. / Міністерство внутрішніх справ України ; Харківський національний університет внутрішніх справ. – Харків : Факт, 2022. – 452 с.)

Інформаційні ресурси:

1. <https://rada.gov.ua/>
2. <https://www.kmu.gov.ua/>
3. <https://mvs.gov.ua/>
4. <https://www.npu.gov.ua/>